

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA DESIGNU A UMĚNÍ LADISLAVA SUTNARA

BAKALAŘSKÁ PRÁCE

EVERYDAY (DESIGN)

YANA VASSILYEVA

Plzeň 2022

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarné umění
Studijní obor Keramika a porcelán
Specializace Sochařství

Bakalářská práce

EVERYDAY (DESIGN)

YANA VASSILYEVA

Vedoucí práce: doc.MgA| Gabriel Vach
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Yana VASSILYEVA**
Osobní číslo: **D19B0115P**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Sochařství, specializace Keramika**
Téma práce: **EVERYDAY (DESIGN)**
Zadávací katedra: **Katedra designu**

Zásady pro vypracování

design všedních věcí, které jsou denně Technologie bude závislá na zvolených materiálech, způsobu jejich zpracování a celkové koncepci díla s následným postupem: 1. Rešerše zvoleného tématu, inspirace v okolí 2. Tvorba návrhů a modelů 3. Výběr materiálů, případná kombinace, zhotovení sádrových forem. Tvůrčí záměr: Tvůrčím záměrem je zkoumání současného keramického designu a vlastních možnosti ve vybraném oboru. Cíl: Cílem práce bude objevení vlastních limitů. Předpokládaný charakter výstupu: Volný set minimalně 2ks. Rozsah průvodní zprávy: 3 až 10 normostran.

Rozsah teoretické části: **min. 3 normostrany textu**
Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování BP**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

KOLESÁR, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2004. ISBN 80-86863-03-4. HANYKÝŘ, V., KUTZENDORFER, J. Technologie keramiky. Praha: Silikátový svaz, 2008. ISBN 978-80-86821-48-1.

Vedoucí bakalářské práce: **Doc. MgA. Gabriel Vach**
Katedra designu

Datum zadání bakalářské práce: **31. května 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **29. dubna 2022**

Doc. akademický malíř Josef Mištera v.r.
děkan

Doc. akademický malíř František Steker v.r.
vedoucí katedry

V Plzni dne 10. září 2021

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2022 .....

Poděkování

V první řadě bych chtěla poděkovat sama sobě za to, že jsem zvládla všemožné překážky během studia. Taky obrovské poděkování patří mým blízkým přátelům a rodině, děkuji za podporu a víru.

Obsah

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace	1
2. Téma a důvod jeho volby	3
3. Cíl práce	4
4. Proces přípravy	5
5. Proces	6
6. Popis práce	7
7. Resumé	9
8. Zdroje	10
9. Seznam příloh	11

Mé dosavadní dílo v kontextu specializace

Již od raného dětství se mé cesty kříží s uměním. Od roku 2017 jsem začala navštěvovat ve 2.ročníku na uměleckoprůmyslové akademii ve Světlé nad Sázavou keramický kroužek pod vedením Petry Šťastné. Na střední škole jsem přijala rozhodnutí studovat obor výtvarné zpracování skla a světelných objektů, protože nic podobného v dalekém Kazachstánu nebylo možné studovat. A tak jsem si naplno užívala nový obor a všemožné techniky, o kterých jsem nikdy předtím ani neslyšela.

Na začátku 4.ročníku, jak je to zvykem, se podávají přihlášky. Byla jsem odvážná a podala jsem si přihlášku na Sutnarku, na obor keramika a porcelán, což bylo řemeslo, se kterým jsem do té doby neměla žádné zkušenosti. U přijímaček jsem uspěla, což mě velmi mile překvapilo a zároveň zachránilo před nudným oborem Arts Management.

Už začátek prvního ročníku byl pro mě překvapením, jelikož hned v zimním semestru vedoucí našeho ateliéru přenechal vedení Haně Novotné. Téma prvních klauzur “Private time” mi vyhovovalo, nebylo pro mě těžké vymyslet koncept práce, ale realizace ano. Od začátku pro mě byla náročná tvorba sádrových modelů a forem, protože jsem s tím nikdy předtím neměla příležitost pracovat. Navíc výroba forem se liší podle toho, zda ji vyrábíte na malé či velké objekty a to pro mě byl oříšek. Ráda bych poděkovala naší asistenci Markétě Kalivodové, která mi pomohla se s tím vypořádat, a měla dostatečnou trpělivost při vysvětlování a za podporu s realizací. Při tvorbě mého prvního vysokoškolského projektu jsem využila své sklářské schopnosti. Set na téma “Private time¹” se skládal z karafy na víno, skleničky vyrobené na míru pro moji ruku a z misky na olivy. Všechny křivky byly inspirované přesýpacími hodinami a také vlnami. I když můj keramický um nebyl velký, s prací jsem byla spokojená.

Letní semestr prvního ročníku byl opět plný překvapení - covid. Bohužel jsem kvůli pandemii přišla o možnost navštěvovat školní ateliéry. Během distanční výuky jsem měla možnost si zkusit keramiku v “polních” podmínkách. Zadáním byl úkol světýlko pro značku “HIDDEN FACTORY”². Já jsem vytvořila kočičku v klubíčku³. Potřebovala jsem něco, co by mi připomnělo pocit útulnosti domova, jelikož to už byl skoro rok, co jsem nepocítila domácí

---

¹ Private time příloha č.3

² Hidden Factory – česká porcelánová manufaktura.

³ Příloha č.4

pohodu. Na to, že jsem celou práci vytvořila v bojových podmínkách a takřka na kolena, jsem byla se svým světýlkem spokojená.

Za další důležitou práci během svého studia považuji vázu inspirovanou předmětem z keramické sbírky z Ostrova nad Ohří⁴. Vytvořená váza⁵ byla dekorována pomocí techniky dekalku.⁶ Hodně inspirujícím pro moji tvorbu považuji umělce Maxe Ernste a konkrétně jeho dílo “Evrope after the Rain II”⁷ 1940-42. Baví mě na jeho tvorbě, že se furt snažil inspirovat novými výtvarnými prostředky. Mám dojem, že je to hodně empatický člověk a umělec, protože po 2.světové válce změnil svůj výtvarný názor. A to je důkazem reflexi vůči okolnímu světu. Při rešerši před realizaci své klauzurní práce, přímo Max Ernst byl hlavním impulzem ke zkoumání techniky dekalk. Inspirace surrealisty⁸, zpracování vnitřních pocitů a také svou náročností přenosů dekorací, mě posunula v mé tvorbě a současně mě nakopla k novému přemýšlení

nad uměním. Díky tomuto považuji tuto práci za jednu z nejdůležitějších.

Opouštět pohodlný design bylo pro mě obzvláště těžké, ale zkoumat své vlastní limity keramické zdatnosti je to, po čem jsem toužila a snažila se realizovat ve své bakalářské práci

---

⁴ Keramická sbírka z Ostrova nad Ohří - sbírka historického porcelánu

⁵ Příloha č.5

⁶ Dekalk (z francouzského décalque) je obecný termín označující ve výtvarném umění metodu, která užívá obtisku nebo otisku

⁷ Příloha č.1

⁸ Surrealismus je evropský umělecký směr, ale také životní styl, který usiluje o osvobození mysli, zdůrazňuje podvědomí.

Téma a důvody jeho volby

Z nabízených témat bakalářských prací jsem si vybrala téma “Everyday Design”. V průběhu své práce jsem poznávala vlastní limity a to nejen keramické zdatnosti, ale také i psychické. Téma Everyday Design jsem si vybrala, protože z počátku jsem o své keramické tvorbě přemýšlela hodně komerčně, ale díky získávání nových životních zkušeností se mi můj názor změnil. Proto jsem se rozhodla zkoumat toto téma z jiného úhlu pohledu.

Je zvykem si myslet, že každodenní design je něco, co nás obklopuje a dělá náš život pohodlnějším, ale já se na to dívám skrz tvoření sebe sama. Také jsme jakýmsi produktem, který se dennodenně buduje a přetváří díky získaným zkušenostem. Když jsem začala pracovat na své bakalářské práci, okolnosti mého osobního života mi přinesly psychické potíže, které jsem se rozhodla zpracovat ve své závěrečné práci. Téma everyday “design” se dále vyvíjelo v podobě psychologického deníku s automatickým záznamem.

Sbližování se s psychologií skrze vlastní terapii mi pomohlo při vytváření objektů, lépe chápat své emoce a znovu je prožívat a analyzovat. Když jsem se zbavila formality, že pracuji nad závěrečnou prací, velice mi to pomohlo, jelikož jsem pochopila, že dělám svou samostatnou práci o sobě a pro sebe, může to vypadat jakkoliv chci, protože to je moje vlastní pojetí everyday “designu”.

Cíl práce

Cílem mé práce bylo vytvoření různorodých objektů. Bylo pro mě důležité najít si své vlastní výrazové prostředky pro realizaci emocí. Najít nejdůležitější a současně nejtvůrčivější způsoby a materiály, se kterými bych chtěla nadále pracovat. Chtěla jsem, aby práce vypadala expresivně, protože takhle jsem se cítila během posledního školního roku na vysoké škole. Byly tady i pozitivní momenty, čehož si lze na práci také všimnout. Důležitou roli v mojí bakalářské práci hraje technika. Výrazové prostředky jsou tu nejpodstatnější. Hlína jako médium je ideální pro předání pocitů a emocí. Když pracuji s hlínou v syrovém stavu můžu ovlivnit ne jen její směr a texturu, klíčovým momentem v daném procesu hraje moje spojení s materiálem a taky zanechané otisky vlastními rukou. Také díky technickým vlastnostem můžu ovlivňovat i barvu střepu, která taky hraje svou důležitou roli na vizuální stránce celé práci. Avšak hlína je temperamentní materiál - něco se nechává na náhodě, či osudu, to k životu patří, nemůžeme vše dokonale připravit. Díky tomu je moje práce důkazem těchto jevů.

Proces přípravy

Proces přípravy k mé bakalářské práci začal ještě před koncem zimního semestru 2.ročníku, kdy mě život začal značně zpracovávat, tak jako já hlínu před vytvářením objektů. Už v tu dobu mě zaujali surrealističtí umělci a jejich zdroje tvorby. Čerpat z podvědomí a ze snů je něco, co je mi velmi blízké. Také je to jedna z věcí, která dokáže odrážet emocionální stav umělce. Konec konců technika dekalk, kterou jsem se naučila aplikovat na své porcelánové vázy je jednou z nejpoužívanějších surrealistických technik. V tu chvíli jsem ještě nechápala, že je to touha mého nitra sdílet něco víc, něco z podvědomí, teď ano. Jakmile jsem pochopila, že práce musí být založena na emocích a citech, na něčem, co nás denně ovlivňuje, aniž bychom to mohli systematicky kontrolovat.

Začala jsem hledat způsoby vyjádření. Začínala jsem skicováním, které jsem se snažila udělat živě a expresivně, jen to moc nešlo, možná ta linka, kterou jsem si vytvořila jako podklad je živá, ale výsledek toho takový nebyl. Na pomoc přišla modelovací hlína, ale naivní figurky, které měly samy o sobě mluvit o mých pocitech byly příliš fádni. Až "zuškové". Následně jsem zkoušela si pomoci asociativním řádem⁹, dalo mi to hodně možností, ale zobrazení mých emocí pomocí asociací pro mě nebylo moc věrné.

Následně jsem provedla velkou rešerši. Zkoumala jsem art-brut¹⁰, expresionismus a taky jsem se snažila pomoci si psychologickými články. Konkrétně tvorba Anny Zemánkové¹¹ byla pro mě hodně inspirativní. To jakým způsobem tvoří - automatický bez logického přemýšlení, to, co nakreslí ruka zůstává a ovlivňuje další tvary. Také že se inspiruje vnitřem a některé její práce působí příliš tajemně. Konečně jsem našla techniku, která mohla mluvit za mě - automatismus¹².

Myšlenka automatismu je jasná - tvořit bez jakéhokoliv vědomého zásahu. Trochu složitější myšlenkou, kterou automatismus užívaný v abstraktním expresionismu nesl, je myšlenka vyjádření emocí, vztahujících se k vnímání světa, prostřednictvím neosobního přístupu k tvorbě.

---

⁹ Asociativní řady dnes nacházejí široké uplatnění v různých oblastech humanitního poznání. Asociační testování lze využít k pochopení psychického stavu respondenta, jeho životních názorů a dokonce i vzorců myšlení.

¹⁰ Art-brut neboli syrové umění (anglicky Outsider art) je označení pro umělecká díla, která vytvářejí lidé s duševní poruchou nebo jinak společensky marginalizovaní.

¹¹ Příloha č.2

¹² Automatismus je metoda umělecké tvorby, při které umělec potlačuje vědomou kontrolu nad výrobním procesem a umožňuje podvědomé mysli, aby se skvěle houpala.

Asociativní řada je soubor prvků, pojmů, které jsou spojeny nějakým společným rysem.

POPOVÁ, Tatiana Vitalévna. Asociativní experimentování v psychologii. Moskva: Flinta, 2011. ISBN 5-89349-791-0.

Bylo tak čistě na divákovi, jaký postoj vůči sdělení v uměleckém díle, zastane.¹³

Průběžně jsem vytvářela zkoušky z různých druhů hlíny a také jsem se snažila hmoty mezi sebou míchat. Používané hlíny při realizaci v práci : W11sf 0-0,5mm 40% bílá kamenina s ostřivem, W9sf 0-0,2 mm 25% černá kamenina s ostřivem, Guston930 světlá s floty, W116 antracit. Vybrala jsem si tyto hmoty pro svoji barevnost a strukturu.

---

¹³ HUDCOVÁ, Veronika Sny jako inspirační zdroj výtvarné tvorby. Brno 2016.
https://is.muni.cz/th/bka6f/Hudcova_435233_DP.pdf Diplomová práce. Masarykova univerzita Katedra výtvarné výchovy. Vedoucí práce MgA. Jana Francová, Ph.D.

Proces

Moje bakalářská práce se skládá z několika objektů různého charakteru. Každý objekt je samostatný plnohodnotná emoce, kterou jsem se snažila vyjádřit pomocí automatismu při vrstvení hliněných válečků na sebe. Technika, kterou jsem pracovala je nejstarší, neboť je doložena již kolem roku 6000 př. Kr. Tato technika předpokládá určitou přesnost pohybů, zručnost a čas. S její pomocí jsem mohla vytvářet různorodé tvary. Při této technice hlína musí být dostatečně plastická a vlhká. Sušení tohoto druhu keramiky musí být pomalé, aby výsledný tvar byl pravidelný a homogenní.

Tato technika se mi zdála nejvíc vyhovující pro vytvoření mé závěrečné práce. Líbí se mi spontánní pocit a nepředvídatelnost materiálu při nedodržení podmínek sušení, nebo spojování vrstev. Také v práci míchám různé hlíny mezi sebou za účelem dosažení zajímavého vizuálního efektu. Pro některé z keramických objektů bylo potřeba použít barevné engoby k dosažení daného efektu a účinku.

Popis práce

Everyday „design“ je soubor sochařských objektů inspirovaný prožíváním různých emocionálních stavů. Každý objekt je alegorie mých psychických rozpoložení - prožitků. Díky zachycení vlastních emocí při psaní deníku. Bylo pro mě možné zpětně číst, analyzovat své prožitky a následně dle mých zápisků tvořit z hlíny, pomoci automatismu.

Součástí práce je výsledná instalace: předměty jsou vystavené ve stejné rovině, na jedné ploše a za každým objektem je ručně psaný popis každé emoce. Výběr daného způsobu instalace podporuje moje myšlenka, že každá emoce, kterou prožíváme je důležitá, nemůžeme se zabývat tím špatným neboli bez negativních emocí nejsou ani ty pozitivní.

Úryvky z mého deníku

1. 20.2 . *“Je to něco o čím nerada mluvím. Nerada ani o tom píši. Přišel z ničeho nic a odešel jak kdyby nic nebylo. Noc. Strach. Nejdřív mě opustil hlas, pak svaly mě podvedly, ale nakonec když šlo o ochranu blízkého, se to otočilo v můj prospěch, ale ne nadlouho. Ještě větší strach. Neskutečná zima, zraněná. Policie. Záchvat. Nikdy nikomu nepřeji zažít něco podobného.”*
2. *“Můj pevný základ je světlý, hodný a pozitivní a dobrý, to, co dělám pochází odtamtud. Ale také jsem člověkem a musím si odpouštět a vyrovnávat se svojí stinnou stránkou.”*
3. 23.2. *“Jsem optimistická, čekám, že se konečně stane nějaká dobrá věc, doufám že události a okolnosti mě nezklamou.*
4. 28.2 *“Projevovat své emoce je naprosto zásadní. Pláč je normální vzhledem k situaci, která se děje v mém osobním a okolním světě.”*
5. 4.3. *“Největší rovnováha ze všech citů. Dnes můžu plánovat, lehce dýchat a mít čistou mysl.”*
6. 10.3. *“Po konzultacích. Nechuť k jídlu je docela děsivá a nepříjemná, ale ztratit chuť k něčemu, co mě mohlo nasytit esteticky a morálně je něco mnohem horšího.”*
7. 15.3. *“Vyhýbat se člověku se kterým se nemohu dorozumět - není řešení, ale takhle se cítím nejlíp. Na to že je válka a mám strach zvládám se držet na dobré vlně a taky to dobré co je ve mě dávám světu.”*
8. 24.3. *“Nevěřím si, nechci to. Dodělám to a hodím to za hlavu.”*
9. 5.4. *“Furt se cítím stejně. Nedělá mi to radost, a přesto to dělám”*

Resumé

Everyday is a collection of sculptural objects created while experiencing different emotional states. Each object is an allegory of my psychological experiences. While writing in my private diary. Part of the work is the final installation: the objects are displayed on the same plane, on the same surface, and behind each object is a handwritten label of each emotion. The choice of the installation method supports my idea that every emotion we experience is important, we can't dwell on the bad things, or without negative emotions there are no positive ones.

Excerpts from my diary:

1. 20.2 . *"It's something I don't like to talk about. I don't even like to write about it. It came out of nowhere and left as if nothing had happened. The night. Fear. First my voice left me, then my muscles cheated me, but finally when it came to protecting a loved one, things turned in my favor, but not for long. Even more fear. Incredibly cold, wounded. Police. Seizure. Never wish to experience anything like that."*
2. *"My solid foundation is bright, kind and positive, good; what I do comes from there. But I'm also a human and I have to forgive myself and to deal with my shadow side."*
3. 23.2. *"I'm optimistic, I'm waiting for some good things to finally happen, I hope that events and circumstances won't let me down."*
- 4 . 28.2 *"Showing my emotions is absolutely essential. Crying is normal reaction to the situation happening in my personal and surrounding world."*
5. 4.3. *"The greatest balance of all emotions. Today I can plan, breathe easily and have a clear mind."*
6. 10.3. *"After consultations. Not wanting to eat is quite frightening and unpleasant, however loss of appetite for something that could have fed me aesthetically and morally is something much worse."*
7. 15.3. *"Avoiding a person I can't get along with - not a solution, but this is the way I feel better. I manage to stay on the right side of the war and I'm scared. and I give the good that's in me to the world."*
8. 24.3. *" I don't trust myself, I don't want it. I'll finish it and put it behind me."*
9. 5.4. *"I still feel the same way. It doesn't make me happy and I am still doing it."*

Zdroje

Knížná a periodická literatura

1. POPOVÁ, Tatiana Vitalévna. Asociativní experimentování v psychologii. *Moskva: Flinta, 2011*. ISBN. 5-89349-791-0.

Internetové zdroje

1. Hiddenfactory.cz. 2022. *Hidden Factory*. [online] Available at: <<http://www.hiddenfactory.cz/en/>> [Accessed 25 April 2022].
2. Cs.wikipedia.org. 2022. *Dekalk – Wikipedie*. [online] Available at: <<https://cs.wikipedia.org/wiki/Dekalk>> [Accessed 25 April 2022].
3. Cs.wikipedia.org. 2022. *Surrealismus – Wikipedie*. [online] Available at: <<https://cs.wikipedia.org/wiki/Surrealismus>> [Accessed 25 April 2022].
4. Is.muni.cz. 2022. [online] Available at: <https://is.muni.cz/th/bka6f/Hudcova_435233_DP.pdf> [Accessed 25 April 2022].
5. Encyklopedie. 2022. *Surrealistický automatismus*. [online] Available at: <https://wikijii.com/wiki/Surrealist_automatism> [Accessed 25 April 2022].

Seznam příloh

Příloha č. 1	12
Příloha č. 2	12
Příloha č. 3	13
Příloha č. 4	14
Příloha č. 5	26

Příloha č.1

Zdroj: Europe after the Rain II, 1940-42 - by Max Ernst, 2022. *Max-ernst.com* [online],

Příloha č.2

Zdroj: Artlist - databáze současného umění: Vodní květy, 2022. *Artlist.cz*[online],

Příloha č.3

Zdroj: vlastní foto

Příloha č.4

Zdroj: vlastní foto

Příloha č.5

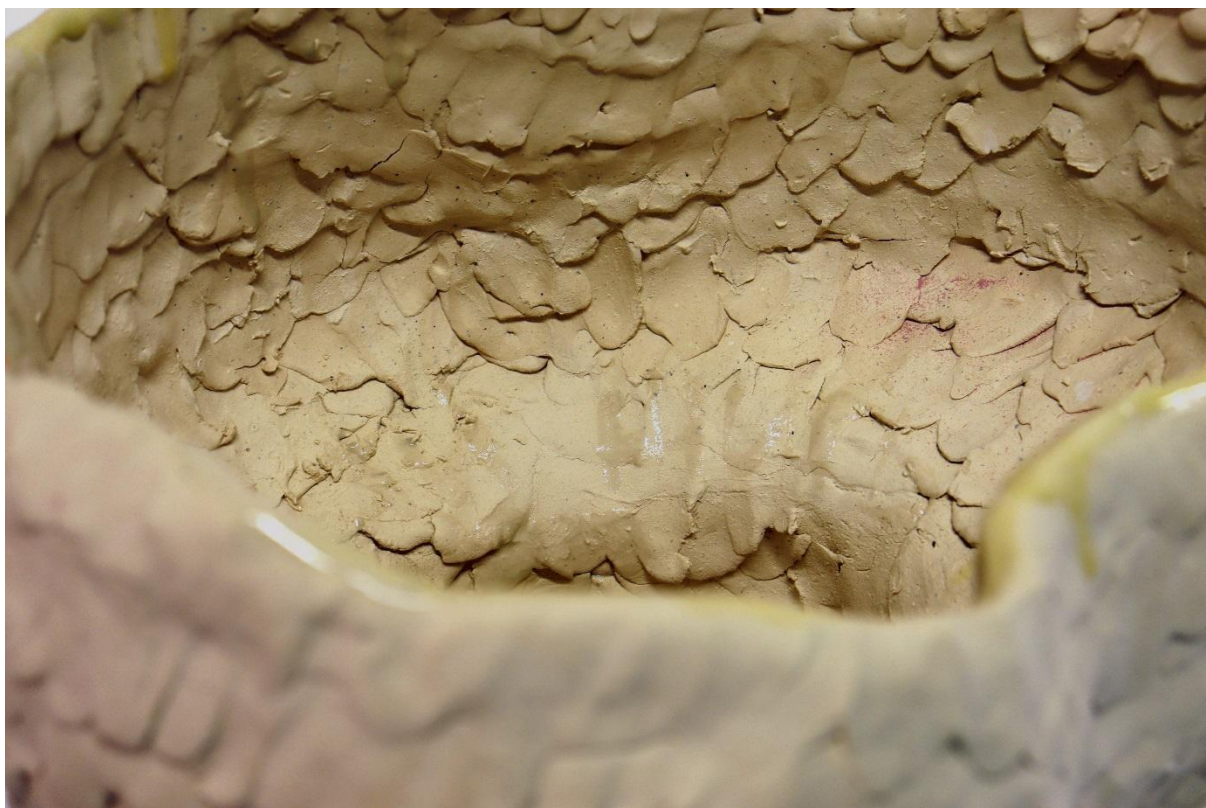

Zdroj: vlastní foto

Příloha č.6

Zdroj: vlastní foto

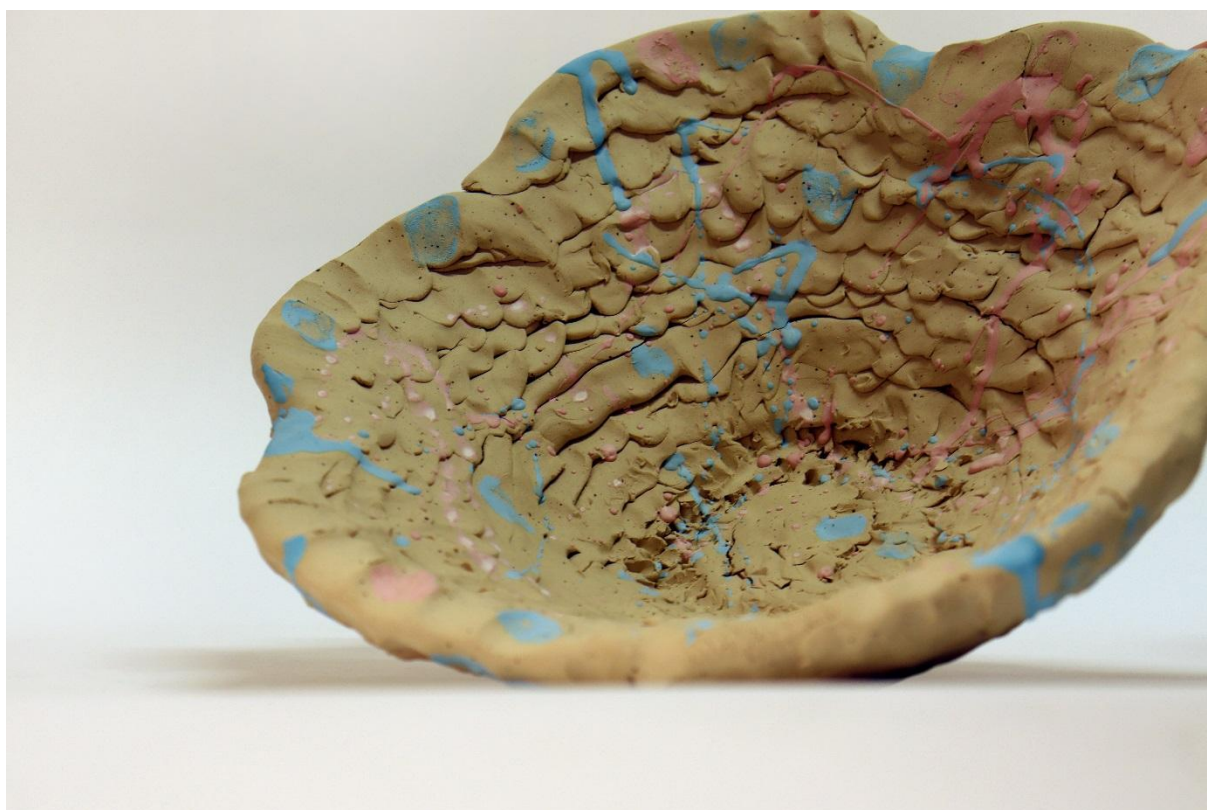

Zdroj: vlastní foto

Zdroj: vlastní foto

